

Synergie smart inovácií ako kľúč k efektívnosti opatrení v reakcii na klimatickú zmenu alebo Smart nie je luxus

SSCC – SPECTRA CE EU PRI STU, BRATISLAVA 2023

Prof. Ing.arch. Maroš Finka, PhD.
Slovak Smart City Cluster
SPECTRA Centre of Excellence EU
Slovenská technická univerzita v Bratislave

BUĎ SMART – používaj sedliacky rozum

Neignorujúc a nepreceňujúc technický a technologický vývoj XXI storočia a zároveň učiac sa na chybách a úspechoch (samoučenie sa) jeho využívania

Majúc na mysli synergie – viacnásobné efekty a súčinnosť (vecnú, územnú, časovú, stakeholdrov) pozitívne aj negatívne

Strategicky mysliac – prospektívne, kontextuálne, v prioritách

Ponechávajúc dostatok priestoru na operatívne reakcie v kontexte vysokej miery neurčitosti plánovania a rozhodovania

Súc efektívnejší – efektívne a udržateľné využívanie zdrojov

Maximalizujúc udržateľné využitie vnútorného potenciálu a budujúc nezávislosť od vonkajších zdrojov (robustnosť+adaptabilnosť)

**Flexibilne rozhodujúc a konajúc (adaptabilnosť)
Súc kreatívny a využívajúc všetky druhy inovácií (technické a technologické, prírode blízke riešenia, inštitucionálne, organizačné a iné)**

REAGUJ NA KLIMATICKÚ ZMENU – myšli globálne, konaj lokálne

Neignorujúc klimatickú zmenu a podiel človeka na nej - učiac sa na chybách a predchádzajúc ich opakovaniu

**Chápajúc klimatickú zmenu ako komplexný problém a chápanie synergie jej príčin a efektov
Strategicky mysliac – kontextuálne a**

**prospektívne v prioritách, nie len adaptácia, ale hlavne prevencia, mitigácia, ale aj kompenzácia
Ponechávajúc dostatok priestoru na operatívne reakcie vzhľadom na vysokú mieru komplexnosti a neurčitosti**

Súc efektívnejší – efektívne a udržateľné opatrenia a využívanie zdrojov a zachovanie biodiverzity

Budujúc odolnosť (resilience) sociálnych ekosystémov na základe udržateľného využitia vnútorného potenciálu a budujúc nezávislosť od vonkajších zdrojov (robustnosť+adaptabilnosť)

Súc kreatívny a využívajúc všetky druhy opatrení (technické a technologické, prírode blízke riešenia, inštitucionálne, organizačné a iné)

Integrácia riešení a prístupov ako jeden zo základných princípov reakcie na klimatickú zmenu aj smart rozvoja

Integrácia

Problémová a kontextuálna

územno-priestorová

zdrojová - nástrojová, inovačná

Hierarchická (interúrovňová)

Časová (operatívno prospektívna)

„Smart transformácia“ ako integrácia inovácií, alebo „Ako prežiť?“

A. Smart udržateľné využívanie zdrojov

- Energia
- Krajina, pôda
- Dáta (vrátane ICT), informačné technológie a digitalizácia
- Ľudský a sociálny kapitál
- Príroda
- Priestor
- Materiály

C. Smart udržateľná komunita

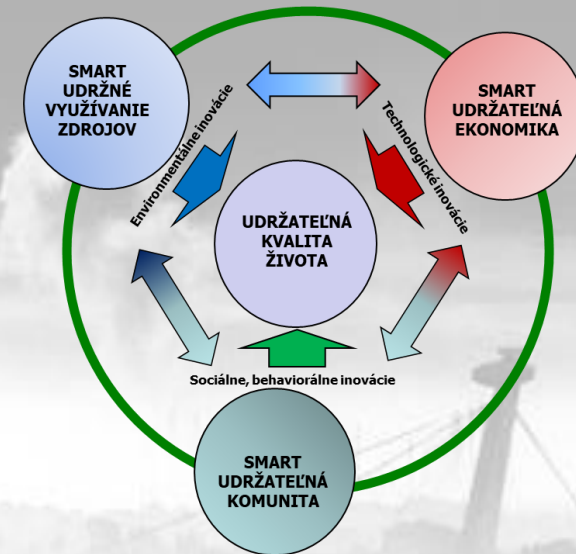
- Smart verejná správa
- Smart participácia
- Smart spolupráca
- Smart bezpečnosť
- Smart (samo)vzdelávanie
- Smart mobilita
- Smart sociálna infraštruktúra

B. Smart udržateľná ekonomika

- **Kreatívne / inovatívne prostredie** (veda – spin-off podniky – start-upy – scale-upy)
- **Eco-systémové služby**
- **Kreatívna a kultúrna ekonomika**
- **Obehová ekonomika**
- **Smart cestovný ruch**
- **Zdieľaná ekonomika**
- **Smart doprava a tech. infraštruktúra**

Inovácie

- Technické, technologické
- Behaviorálne
- Inštitucionálne
- Produktové
- atď.

Investičné priority programovacieho obdobia 2021-2027

Inteligentnejšia Európa

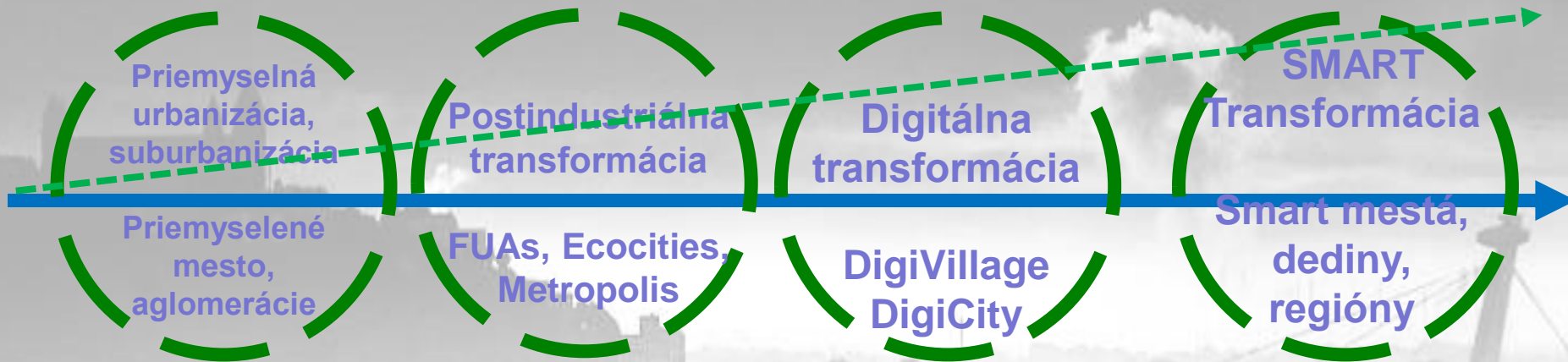
Ekologickejšia
bezuhlíková Európa

Prepojenejšia Európa

Sociálnejšia
Európa

Európa, ktorá má
bližšie ku občanom.

Od digitálnej obce/ mesta k smart /rozumnému mestu-obci-regoónu – meniaci sa plánovacia paradigma

Technologické inovácie ako určujúce pre osídlenie a rozvoj,
Mestá ako vhodné prostredie pre priem. produkciu a reprodukciu pracovnej sily

Technologické inovácie a environmentálna transformácia ako rozhodujúce fenomény
Mestá ako inovačné huby, servisné centrá napĺňajúce potreby populácie miest a ich funkčných území a metropolitných území

Technologické inovácie ako nástroje pre efektívne zabezpečenie služieb
Fuzzyfikácia, virtualizácia a deterritorializácia miest, dedín a regiónov ako prostredia novej kvality sociálnych procesov

Integrácia inovácií technických, technologických, sociálnych, inštitucionálnych a behaviorálnych a území
Ako jadrový nástroj pre Udržateľný rozvoj a zabezpečenie udržateľnej kvality života obyvateľov
Nezávisle od miesta ich prebývania

**Ďakujem za pozornosť a želám
krásny deň**

Táto prezentácia bola pripravená s
podporou projektu APVV21-0099
EMINUK

References

- Finka, M., Ondrejčka, V., Jamečný, L., et al.: Bezpečnosť ako kvalita priestoru – úvod do problematiky. Centrum urbánnej bezpečnosti/ROAD. Bratislava (2012)
- Finka, M., Ondrejčka, V. (eds.): Vybrané problémy bezpečnosti sídelného priestoru. Centrum urbánnej bezpečnosti/ROAD. Bratislava (2012)
- Corbusier, Le.: Le Modulor and Modulor 2. Birkhäuser Architecture; 1 edition. ISBN 978-3764361884. (2000)
- Colquhoun, I. Design Out Crime. Creating safe and Sustainable Communities. Oxford: Architectural press, p. 186, ISBN 0-7506-5492-9. (2004)
- Ondrejčka, V.: Konceptné riešenia bezpečnosti v mestách. In: Finka, M., Ondrejčka, V. (eds.): Vybrané problémy bezpečnosti sídelného priestoru. pp. 74-85. Centrum urbánnej bezpečnosti/ROAD. Bratislava (2012)
- Finka, M., Ondrejčka, V.,: Urban safety in the context of integrated urban development. In: 13th International conference Ochrana obyvateľstva 2014. pp. 23-26. VŠT Ostrava (2014)
- United Nations: World Urbanization Prospects (the 2011 Revision). United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division. New York (2012)